

Mensenrechten & Medemenselijkheid

Afgelopen anderhalf jaar kwam een breed en krachtig geluid van protest uit alle hoeken van de samenleving toen de Tweede Kamer (juli 2025) akkoord ging met het strafbaarstellen van mensen die hier zonder de juiste papieren verblijven én de mensen die hen helpen. ‘Medemenselijkheid kan toch niet bestraft worden?’, vroegen velen zich af. Om verschillende redenen ging dit op het laatste nippertje niet door. Wel kregen vluchtelingen te maken met andere ernstige verslechtingen in hun rechtspositie door nieuwe Europese wetgeving¹. STIL wil een deel van de gevolgen hiervan opvangen door de nodige hulp te bieden aan mensen die buiten de boot vallen.

Voor de lezers die ons nog niet kennen: STIL helpt al bijna dertig jaar mensen zonder verblijfsvergunning, ook ‘ongedocumenteerden’ genoemd. De mensen die onze hulp vragen, hebben zeer diverse achtergronden. Zo zijn velen als vluchteling naar Nederland gekomen. Ze kregen niet direct asiel, meestal omdat ze hun asielverhaal niet voldoende konden bewijzen, velen belandden op straat. Zij hebben dan geen toegang tot inkomen, onderdak en andere voorzieningen.

Aantal te helpen personen 2027	
Medisch	600
Juridisch	400
Sociaal	300
Opvang	100
Totaal	1000

Toegang tot mensenrechten

Daarnaast helpt STIL veel mensen die hier bij familie of gezin verblijven, evenals mensen die hier (ooit) kwamen om te werken. Hieronder een groep die onder valse voorwendselen hier naartoe is gelokt en slachtoffer is van mensenhandel (denk aan prostitutie).

We hopen al deze verschillende mensen in 2027 te kunnen helpen op medisch en sociaal- juridisch gebied. *In de tabel hierboven is te zien welke hulp we willen bieden en aan welk aantal mensen.* Zonder onze steun zouden ze onvoldoende toegang tot mensenrechten hebben, zoals medisch noodzakelijke zorg, kleding, verzorgingsproducten, juridische bijstand en (indirect) het recht op bescherming voor vluchtelingen. Zo is bijvoorbeeld, om bewijzen voor een asielverzoek te vergaren, geld nodig, evenals voor de eigen bijdrage voor medicatie of kiespijnbehandeling. Tevens voor eerste levensbehoeften. We bieden de hulp via drie spreekuren en individuele afspraken en begeleiding.

Samenwerking, werken aan toekomstperspectief en menskracht

STIL werkt dagelijks intensief samen met partners als advocaten, zorgverleners, opvangorganisaties en de gemeente Utrecht. We bieden noodhulp, helpen mensen toegang tot hun rechten te krijgen en werken aan oplossingen en toekomstperspectief. Dat gaat vooral om opvang en verblijfsrecht. In ons jaarverslag, in de korte rapportage, op de website en in de nieuwsbrief, is meer over ons werk te lezen.

We willen deze hulp in 2027 bieden met 7,13 fte's aan betaalde menskracht (11 part-time medewerkers) en ± 3 fte's aan vrijwillige menskracht (dertien dagelijkse vrijwilligers en twee stagiaires). Daarnaast krijgen we steun van 45 incidentele vrijwillige tolken en hebben een netwerk van 50 particuliere gastadressen.

Financiering

Omdat deze mensen geen toegang hebben tot (wit) werk of uitkeringen, kunnen zij de kosten (medisch, juridisch, sociaal) zelf vaak niet betalen. Dat is de reden dat wij dit financieren, waar mogelijk regelen we vergoeding elders of vragen een eigen bijdrage uit het netwerk van de mensen zelf. We krijgen subsidie van de gemeente. Daarnaast wordt ruim twee-derde van de directe cliëntuitgaven gefinancierd door particulieren². *Zie projectbegroting en dekkingsplan in de bijlage.* De vaste lasten financieren we van de subsidie.

¹ In juni 2026 trad het zogenoemde Asiel- en Migratiepact in werking, dit zijn meerdere aanscherpingen van wetten of nieuwe wetten, de meesten op Europees niveau afgesproken, die nadelig zijn voor mensen die in de EU asiel vragen.

² Met particulieren worden alle financiers bedoeld die niet behoren tot de overheid.

Meer weten? Op de website, www.stil-utrecht.nl, is meer informatie te vinden over werkwijze, beleid en spreekuren. Vragen kun je/kunt u mailen naar info@stil-utrecht.nl.